

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA RADA IZBY

Kraków, 6 września 2023 r.

Opinia nr ZR 261

Zespołu Rzecznawców

przy Radzie Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Treść pytania:

Zwracamy się z prośbą o wydanie opinii w sprawie możliwości lokalizowania pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi (praca ponad 4 godziny), w takich częściach istniejących budynków biurowych, które mają okna wychodzące na atrium – które zostanie przekryte nowo projektowanym przezziernym zadaszeniem – chodzi o określenie, czy takie pomieszczenia spełniają par. 13 z Warunków Technicznych.

Przekrycie atrium zostanie zrealizowane za pomocą konstrukcji stalowej mocowanej do stropów czterech istniejących budynków. Dźwigary kratowe mają łukowy pas górny i rozstawione są ortogonalnie względem siebie w module 200cm. Wypełnienie przestrzeni pomiędzy dźwigarami planowane jest jako systemowe rozwiązanie: „poduszki” z 5 warstw folii z ETFE, wypełniane sprężonym powietrzem.

Przekrój przez budynki z oznaczeniem poziomu zamocowania dachu

Detal zadaszenia dziedzinca

Podstawa prawna:

[1] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami [wt] (t.j. Dz.U.2022.1225)

§ 13.1. Odległość budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi od innych obiektów powinna umożliwiać naturalne oświetlenie tych pomieszczeń – co uznaje się za spełnione, jeżeli:

1) między ramionami kąta 60° , wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej, z wierzchołkiem usytuowanym w wewnętrznym licu ściany na osi okna pomieszczenia przestaniowego, nie znajduje się przestaniująca część tego samego budynku lub inny obiekt przestaniujący w odległości mniejszej niż:

- wysokość przestaniowania – dla obiektów przestaniujących o wysokości do 35 m,
- 35 m – dla obiektów przestaniujących o wysokości ponad 35 m;

2) zostały zachowane wymagania, o których mowa w § 57 i 60.

2. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1 pkt 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniższej położonych okien budynku przesłanianego do poziomu najwyższej zacieniającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.

3. Dopuszcza się sytuowanie obiektu przesłaniającego w odległości nie mniejszej niż 10 m od okna pomieszczenia przesłanianego, takiego jak maszt, komin, wieża lub inny obiekt budowlany, bez ograniczenia jego wysokości, lecz o szerokości przesłaniającej nie większej niż 3 m, mierząc ją równoległe do płaszczyzny okna.

4. Odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być zmniejszone nie więcej niż o połowę w zabudowie śródmiejskiej.

Opinia Zespołu Rzeczoznawców przy MPOIA RP:

Treść przywołanego powyżej przepisu dotyczy parametru **naturalnego oświetlenia** pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Należy zauważyć, że rzeczywista ilość naturalnego światła wpadająca do pomieszczenia zależy od bardzo wielu czynników, które w żaden sposób nie są uregulowane przez *Rozporządzenie*. Na przykład, dwa różne pomieszczenia o takiej samej powierzchni mogą mieć okna usytuowane tylko na elewacji północnej lub południowej. Do pomieszczenia z oknami usytuowanymi tylko od strony północnej będzie wpadać o wiele mniej światła niż do pomieszczenia z oknami usytuowanymi od strony południowej, dodatkowo oświetlanymi bezpośrednio przez promienie słoneczne.

Ponadto zgodnie z treścią przywołanego przepisu – np. w zabudowie śródmiejskiej wysokość budynku przesłaniającego usytuowanego w odległości co najmniej 17,5 od okien przesłanianych może być dowolnie duża. Oznacza to, że do pomieszczenia, naprzeciwko którego będzie stał budynek o wysokości np. 20 m, wpadać będzie radykalnie więcej światła niż do takiego samego pomieszczenia, naprzeciwko którego będzie stał budynek o wysokości 200 m.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że istotą przepisu zawartego w §13 *Rozporządzenia*, jest zapewnienie pewnej **zryczałtowanej, niemierzalnej** porcji światła dziennego, które powinno wpadać do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

W omawianym przypadku, pomieszczenia, w których należy zapewnić parametr naturalnego oświetlenia usytuowane są od strony wewnętrznego dziedzińca na planie kwadratu o boku ok. 35 m, ukształtowanego przez zespół 4 budynków. Dziedziniec ten, zgodnie z treścią zapytania, ma zostać przekryty dachem, którego poszycie wykonane będzie z przezroczystych „poduszek” z folii ETFE wypełnionych sprężonym powietrzem, opierające się na ażurowej konstrukcji wykonanej ze stalowych dźwigarów kratowych.

Zdaniem autora niniejszej opinii, zadaszenie omawianego dziedzińca – z zastrzeżeniem zastosowania **przeźroczystej** warstwy poszycia – **jest jak najbardziej dopuszczalne**, albowiem naturalne światło dzienne będzie jedynie w bardzo niewielkim stopniu pochłaniane przez tak zaprojektowany dach. Niewątpliwie warstwa nośna dachu będzie w nieznacznym stopniu zatrzymywać pewną porcję światła, docierającego do pomieszczeń usytuowanych poniżej tego dachu, tym niemniej uwzględniając fakt, że § 13 *Rozporządzenia* dotyczy co do zasady **niemierzalnej, zryczałtowanej** porcji światła dziennego, okoliczność ta nie powinna być brana pod uwagę przy ocenie zgodności takiego rozwiązania z § 13 *Rozporządzenia*.

(MK)

arch. **Wojciech Dobrzański**
Koordynator Zespołu Rzeczoznawców
przy Radzie Małopolskiej Okręgowej IARP

arch. **Marek Kaszyński**
Przewodniczący Rady
Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wykładni przepisów prawa i nie może być stosowany jako podstawa prawna do rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach. Opinie i propozycje zawarte w stanowiskach Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP należy traktować jako materiał pomocniczy